

Sygn. akt I KZ 42/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **P. P.**

skazanego z art. 209 § 1a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2022 r.,

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie upoważnionego sędziego VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt VII Ka (...)

o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie z dnia 1 kwietnia 2022 r.

w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. oraz art. 530 § 3 k.p.k. *per analogiam* w zw. z art. 27 k.p.k.

p o s t a n o w i ł :

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Prezesowi Sądu Okręgowego w Z. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem upoważnionego sędziego VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Z. z dnia 11 maja 2022 r. odmówiono przyjęcia zażalenia obrońcy skazanego P. P. wniesionego na zarządzenie z dnia 1 kwietnia 2022 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji (k. 262). W uzasadnieniu ww. decyzji wskazano, że środek odwoławczy został wniesiony po terminie. Zarządzenie upoważnionego sędziego VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Z. z dnia 1 kwietnia 2022 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia

kasacji zostało bowiem doręczone obrońcy skazanego P. P. – adw. A. J. w dniu 26 kwietnia 2022 r., co ww. poświadczył własnoręcznym podpisem. Termin do wniesienia zażalenia upłynął zatem w dniu 4 maja 2022 r. Tymczasem obrońca skazanego P. P. złożył zażalenie osobiście w Sądzie Okręgowy w Z. w dniu 6 maja 2022 r. o godz. 14.47, a więc dwa dni po upływie 7-dniowego terminu zawitego.

Na powyższe zarządzenie z dnia 11 maja 2022 r. zażalenie wniósł obrońca skazanego P. P. – adw. A. J. zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 460 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 k.p.k., polegające na odmowie przyjęcia zażalenia wskutek oczywiście błędnego ustalenia, że zażalenie z dnia 6 maja 2022 r. zostało wniesione po terminie,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego zarządzenia, polegający na błędnym przyjęciu, że odpis zarządzenia z dnia 1 kwietnia 2022 r. został doręczony obrońcy 26 kwietnia 2022 r., podczas gdy doręczenie to nastąpiło w dniu 2 maja 2022 r., a zatem zażalenie z 6 maja 2022 r. zostało złożone w ustawowym terminie.

W konsekwencji adw. A. J. wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy Prezesowi Sądu Okręgowego w Z. do ponownego rozpoznania, względnie nadanie zażaleniu z dnia 6 maja 2022 r. dalszego prawidłowego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie i skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego zarządzenia.

Na wstępie należy odnieść się do właściwości Sądu Najwyższego do rozpoznania przedmiotowego zażalenia, którą to kwestię sąd bada z urzędu zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. Nie budzi wątpliwości, że na zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie do sądu odwoławczego (art. 429 § 2 k.p.k. w zw. z art. 466 § 2 k.p.k.). Powstaje jednak pytanie jaki sąd będzie pełnił funkcję „sądu odwoławczego” w przypadku zażaleń na zarządzenie o

odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji. W przypadku tzw. postępowania przedkasacyjnego, ustawodawca *expressis verbis* przyznał kompetencje Sądowi Najwyższemu jedynie do rozpoznawania zażaleń na odmowę przyjęcia kasacji (art. 530 § 3 k.p.k.). W orzecznictwie właściwość Sądu Najwyższego słusznie rozciągnięto jednak na rozpoznawanie wszystkich środków odwoławczych od rozstrzygnięć, które uniemożliwiają wniesienie kasacji (*vide* uchwała (7) SN z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. I KZP 26/12. OSNKW 2013, nr 4, poz. 27; postanowienie SN z dnia 21 czerwca 1996 r., sygn. V KZ 13/96, OSNKW 1996, nr 7-8, poz. 45). Tylko w takim przypadku zapewniona będzie efektywność sprawowanego przez Sąd Najwyższy nadzoru judykacyjnego, która zapobiegnie potencjalnemu blokowaniu przez sądy powszechne wnoszenia kasacji przez strony. Niewątpliwie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Decyzja o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji tamuje drogę do skutecznego wywiedzenia nadzwyczajnego środka odwoławczego. Skoro zatem Sąd Najwyższy jest właściwy do rozpoznania zażaleń na zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, to z treści art. 530 § 3 należy wywieść także uprawnienie do rozpoznania zażalenia na odmowę przyjęcia zażalenia (tak m.in. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2022, art. 27).

Przechodząc do merytorycznego rozpoznania zażalenia należy zauważyć, że elektroniczne pokwitowanie odbioru znajdujące się w aktach sprawy rzeczywiście wskazuje, iż zarządzenie z dnia 1 kwietnia 2022 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji, obrońca skazanego odebrał w dniu 26 kwietnia 2022 r. o godz. 13.50. Na dokumencie tym widnieje również własnoręczny podpis adresata „J.” i data „26.04.2022”. Z przedłożonych przez skarżącego kopii dokumentów wynika jednak, że przesyłkę poleconą nr (...), w której znajdował się odpis ww. zarządzenia, odebrał on w dniu 2 maja 2022 r., a nie w dniu 26 kwietnia 2022 r. Potwierdzają to pieczęci i adnotacje pracownika placówki pocztowej zarówno na kopercie, w której znajdowała się rzeczona korespondencja (k. 266), jak i w dzienniku korespondencyjnym Kancelarii (k. 266v).

Wprawdzie w załączonym wydruku z systemu śledzenia przesyłek Poczty (...) znajdują się zapiski wskazujące na dwukrotne odebranie w placówce przesyłki nr (...), tj. w dniu 26 kwietnia 2022 r. o godz. 13.50 i w dniu 2 maja 2022 r. o godz. 14.33 (k. 267v), jednakże okoliczność doręczenia zarządzenia w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji w pierwszej dacie jest o tyle nieprawdopodobna, że w systemie zawarte są informacje o pozostawieniu przesyłki do odbioru w placówce w dniu 28 kwietnia 2022 r. Potwierdza to treść pisma Poczty (...) S.A. z dnia 17 maja 2022 r., numer (...) przedłożonego przez obrońcę skazanego w uwierzytelnionej kserokopii. Wynika z niego jednoznacznie, że rozbieżność w dacie wydania przesyłki nr (...) powstała z niezamierzonej pomyłki pracownika pocztowego, a samo pismo zostało wydane obrońcy skazanego w dniu 2 maja 2022 r.

Powyższe okoliczności skutkowały więc koniecznością uchylecia zarządzenia z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt VII Ka (...) o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie z dnia 1 kwietnia 2022 r. i przekazaniem sprawy Prezesowi Sądu Okręgowego w Z. do ponownego rozpoznania. Należy zauważyć, że wydanie przez Sąd Najwyższy orzeczenia w formule reformatoryjnej nie było zasadne z uwagi na konieczność przeprowadzenia postępowania na nowo w całości, a także podjęcia działań zmierzających do przyjęcia zażalenia i formalnego nadania mu biegu, które to czynności należą do kompetencji prezesa sądu pierwszej instancji.

Odnosząc się do wniosku obrońcy o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego należy zauważyć, że nie zasługiwał on na uwzględnienie z uwagi na jego przedwcześnieść. Niniejsze orzeczenie nie kończy bowiem postępowania, a jedynie rozstrzyga o kwestii incydentalnej. Zatem nie ma w takiej sytuacji zastosowania art. 626 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.